

dog ikke bestrides, at der er ved den nuværende Begravelsesmaade. Ligbrændingen var jo den oprindelige Begravelsesmaade i Fortiden mange Steder, hvor man ikke har haft nogen Mumificering, og paa den anden Side tror jeg, at det er oplyst, at Ligbrændingen, naar den foretages paa en tilfredsstillende Maade, ikke udvikler noget Produkt, som paa nogen Maade kan være skadelig for Atmosfæren eller for de Omboende. Ved Brændingen bringes de Stoffer, hvoraf det menneskelige Legeme er bygget, tilbage til deres aller- mest oprindelige Forbindelser, der ere skilte til at gaa ind som Led i Livets store Økonomi, uden at det sker paa en saadan Maade, at det frembringer Sygdomme. Det forekommer ogsaa mig, at, da Andragendet væsentligst kun gaar ud paa, at de, som nu foretrække Ligbrænding faae Lov til at foretage den og ikke søge at udøve eller indføre nogenformelt Tvang mod Andre, kan der dog ikke være Noget til Hindrer for at tillade Folk at brænde Eigene, naar de have Lykt dertil, og det stemmer med de Afvødes Ønsker, hvilket meget ofte er Tilfældet.

Goos: Da jeg er Medlem af Bestyrelsen for den Forening, hvis Andragende for Dieblisset forhandles, skal jeg tillade mig med et Par Ord at anbefale den Indstilling, som er gjort af Udvalget. Da Foreningen for Ligbrænding blev stiftet, var dens Formaal udelukkende et hygieinisk. Dannelsen af denne Forening maa opfattes som et Led i den Række Bestræbelser, som paa mange Omraader for Tiden gjøre sig gjældende med Hensyn til Fremstæffelsen af gunstigere Sundhedsbetingelser som en Ting, der er af Bigtighed for Samfundet i det Hele og for Efterslægten. Selvfølgelig kan det store Antal af Medlemmer i denne Forening aldeles ikke gjøre Paastand paa at betragtes som Autoriteter eller Sagkyndige i hygieiniske Spørgsmaal, og jeg for mit Vedkommende gjør heller ikke nogenformelt Paastand i saa Henseende; men hvad der dog fra Først af har bevæget, antager jeg, det store Flertal af Medlemmerne og mig i Særdeleshed til at træde ind i Foreningen har været Hensynet til, at vi have set, at denne Sag laa Mænd paa Hjerte, som staa i Spidsen for hygieiniske Bestræbelser hos os, ligesom vi have set Autoriteter paa Hygieinens Omraade andetsteds sætte sig i Virksomhed for Bestræbelser af den Art, og jeg for mit Vedkommende skal indrømme, at f. Ex. den Omstændighed, at flere af mine høitærede Kolleger ved Universitetet, nemlig i det lægevidenskabelige Fakultet, interessere sig for Sagen, fra Begyndelsen af var Motivet for

mig til at være i denne Forening. Senere antager jeg, det er gaaet mange af Medlemmerne som mig, at vi have gjort os mere bekendte med Sagen og fundet, at de Kjendsgjerninger, der have været paaberaabte, have været af Betydning, og at de Slutninger, der ere gjorte af hygieinisk Natur paa Grundlag af disse Kjendsgjerninger, ere rigtige. Paa den anden Side kunne vi naturligvis ikke skjule for os selv, at Foreningens Bestræbelser sandsynligvis ville møde en ikke ringe Modstand. Derfor taler Erfaringen andetstedsfra, og derfor laa der en meget naturlig Forklaringsgrund i det Forhold, som det her dreier sig om, idet det jo nemlig er vist, at Optagelsen af et Forsøg paa at skaffe en anden Begravelsesmaade eller Tilintetgjørelse af Eigene Indgang i Vandet vil støde paa den naturlige Modstand, som en udbredt nedartet stærk Følelse selvfølgelig altid maa udøve. Det er en ren faktisk Magt, som slige Bestræbelser altid vil have Banffelighed ved at overvinde; men tillige er jo denne Følelse i sig selv en Følelse, som man fuldstændig maa respektere, og som staa i Forbindelse med Noget af det Størreste i Følelseslivet, nemlig Pietet og Erbhøidighed for Mindet om de Afvøde. Det er altsaa aldeles naturligt, at Opfattelserne meget let kunne komme til at gaa i den Retning, at man ved at opgive den traditionelle Tilintetgjørelse af Eigene tillige vil svække den hele Maade, hvorpaa man altid i civiliserede Samfund har stillet sig ligeoverfor sine Afvøde, nemlig at bevare paa en pietetsfuld Maade Mindet om dem, og derimod gaa til det, som har viist sig andetsteds ved enkelte historiske Leiligheder at gaa sammen med en udbredt Demoralisation i Samfundet, idet man ikke tænker paa Andet end saa hurtigt som muligt at blive af med Eigene, for at de ikke skulle genere Livsnødhelsen. Det var altsaa af største Bigtighed her som andetsteds ved disse Bestræbelser ikke at gaa disse Følelser for nær, og dette er et Motiv her som andetsteds til, at Bestræbelserne udelukkende ere rettede paa en fakultativ Ligbrænding, en Tilladelse til at anvende Ligbrænding, ikke paa nogen Maade at udøve Tvang paa Følelser, men kun at kræve en Tilladelse for Medborgere, som opfatte disse Følelser paa en anden Maade, og tillige et Motiv til, at der allevegne, hvor disse Bestræbelser have været fremme og ere lykkedes saaledes som hos os, drages særlig Omhu for, at det, der sættes i Stedet, sker paa en saa høitidelig og sømmelig Maade, at der ikke kan siges i den Henseende for den upar- tistiske Betragtning at være offret Noget, der med Rette bør finde Sted ved saadanne Lei-